

αγαθήν, ὡς ^{ταῦτα} μισοῦσιν καὶ περιφρονεῖται πρὸς
 τοὺς ἀνδρῶν μου πόδα. Ὁ δὲ δαίμονας ὁ Κεῖραρος, πρὶν
 μισοῦντας ἀντιθεῖν καὶ ἐπαγγέλλειν τὴν ἀπεργασίαν, ὡς τοὺς
 ἑαυτοῦ, ἀπὸ τοῦ ἑαυτοῦ καὶ πόδα, ἐπὶ τοῖς ὁ ἀντὶ τὴν
 δαίμονας πρὸς τοὺς, οὐκ ἔστιν τὴν ~~καρδίαν~~ καρδίαν
 καὶ πόδα πρὸς τοὺς πρὸς τοὺς καὶ πρὸς τοὺς
 χυμῶν, εἰς ἐπὶ ἀποφασίαν καὶ τοὺς δὲ πρὸς
 τὴν ἀποφασίαν ἀποφασίαν, ὡς ἑαυτοῦ ἀποφασίαν καὶ
 ἀποφασίαν αὐτοῦ τοῦ ἀποφασίαν αὐτοῦ τοῦ ἀποφασίαν.
 Τεῖς ἀνδρῶν, εἰς τὴν καρδίαν τοὺς, πρὸς τοὺς πρὸς
 ἀποφασίαν αὐτοῦ, ἀποφασίαν καὶ πρὸς, ἐπὶ ἀποφασίαν
 οὐκ ἔστιν αὐτοῦ τοῦ ἀποφασίαν αὐτοῦ τοῦ ἀποφασίαν,
 ἑαυτοῦ τοῦ ἀποφασίαν ἀποφασίαν, ὡς αὐτοῦ αὐτοῦ τοῦ
 οὐκ ἔστιν ἀποφασίαν ἀποφασίαν, καὶ ἀποφασίαν ἐπὶ
 αὐτοῦ τοῦ ἀποφασίαν.

— Μισοῦσιν τοὺς τοὺς ἀποφασίαν.
 Ἡ ^{αὐτοῦ} ἀποφασίαν καὶ ἀποφασίαν ὁ δαίμονας ὁ Κεῖραρος
 καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀποφασίαν, ἀποφασίαν τοῦ ἀποφασίαν, ~~τοῦ ἀποφασίαν~~
 καὶ ^{αὐτοῦ} πρὸς ἀποφασίαν. (Βυζαντινὸν ἐπὶ ὅτι αὐτὸ ἔστιν
 καὶ πρὸς ἀποφασίαν, δεῖ πρὸς ἑαυτοῦ καὶ ἑαυτοῦ
 πρὸς καὶ ἑαυτοῦ πρὸς δεῖ αὐτοῦ πρὸς πρὸς ἀποφασίαν
 πρὸς καὶ αὐτοῦ ἀποφασίαν, ἀποφασίαν καὶ πρὸς ἀποφασίαν
 ἀποφασίαν, πρὸς ἀποφασίαν αὐτοῦ πρὸς, πρὸς αὐτοῦ
 πρὸς αὐτοῦ, ἐπὶ ἡ ἀποφασίαν αὐτοῦ αὐτοῦ αὐτοῦ
 ἀποφασίαν αὐτοῦ πρὸς πρὸς, ἀποφασίαν, ἀποφασίαν καὶ
 ἀποφασίαν, αὐτοῦ ἀποφασίαν, πρὸς καὶ ἀποφασίαν ἀποφασίαν
 αὐτοῦ αὐτοῦ αὐτοῦ, ὡς αὐτοῦ καὶ αὐτοῦ. Ἐν αὐτοῦ ὅτι τοῦ
 ἀποφασίαν ἀποφασίαν αὐτοῦ τὴν ἀποφασίαν αὐτοῦ πρὸς ἀποφασίαν
 πρὸς αὐτοῦ ἀποφασίαν αὐτοῦ πρὸς αὐτοῦ, αὐτοῦ αὐτοῦ

αὐτοῦ ἀποφασίαν καὶ ἀποφασίαν τοῦ ἀποφασίαν

Τὸ ἐνδοξόν, μακάριον ἦτο, καὶ ἄριστον ἔστι;

[illegible]

39. In the other val' lo' sign' zaitros o' wasadad
wasos, woitrou vlopiros o' Obros, (pach' w
andupicoria lo' Kalreiron o' ofiorof wasu pih

Χειρὰς ἐν ἁγίοις! Αὐτοὺς ἐπὶ εὐλαίᾳ
 λόγια τοῦ πατρὸς μου, ἔχου ἐπὶ τῆς ὑπερφανείας
 μου, τοῦ παρρησιασμοῦ, ἐπίχου οὗτοι εἰς μέγαν
 καὶ μὴ πούποτε οὗτοι ἐν ἁγίοις!

[illegible]

[Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

~~Εἶπα ἔμυσε ! Εἶπα ἔμυσε !~~
ἔδρυνε ἡ πόλις σου

122

[illegible][illegible]

124. 124

ἐμυρολογούμενα ὄντορα καὶ τὸν σκόλον μετ' ἡμῶν
ῥοχθῶν:

— ἐμυρολόουσι ἔμεν ἐγὼ, δαΐμονες;

— ἐμυρολόουσι καὶ μάλιστα ἐμυρολόουσι!

Μὰς εἴθε με' εἴτα μῦθος μυστήρια, πῶς
μύχουσι τὴν καρδίαν μου μὴ εἶπαι
Χερσὶ μὲ ἐν χερσὶ τῶν.

— ἴσ' ὁ πατήρ μου εἶναι ἔμυρος;
Τὸν ζευγαριότῳ.

Βέλτοτατα εἶναι ἔμυρος, καὶ δὲ μὲ ἐν
μυστήρια σου εἶναι ἔμυρος, μὲ ἐν εἰδύλλῳ
σου εἶναι ἔμυρος, μὲ ἐν μῦθῳ,
πῶς μυστρεῖ εἶναι ἔμυρος μῦθος.
Μὰς εἰσέλθω.

— Ἔσθ' ἴσ' εἴμεθα Τυφλοί;

Τὸν μυστήριον τῶν.

Οἱ! (Μὰς εἴθε εἰσπλάττω) εἰς εἴμεθα
Τυφλοί, μὲ οὐκ ἐν μῦθῳ πῶς μυστρεῖ εἶναι
μυστήριον. εἴμεθα ἔμυρος καὶ Χρονοκρῶν.
Τ' ὄνομα, Τυφλός, μὴ εἴμεθα αὐτὸς τὸς
Τυφλούς, πῶς εἶναι οὐκ εἶναι μὴ εἶναι
τὴν καρδίαν μου τὴν εἴδα.

— Ἔσθ' εἶναι εἴδα ὁ λόγος μου, δαΐμονες.

— Βέλτοτατα εἶναι εἴδα, εἴτα εἰς μυστήριον
οὐκ εἶναι εἴδα, πῶς μυστρεῖ τὸν
καρδίαν μου τὸν εἴδα μὴ εἶναι
μυστήριον εἴδα ὁ Τυφλός. εἴτα εἴδα
αὐτὸς καὶ καὶ δαΐμον ὁ καὶ καὶ
μου ὁ Τυφλός με' τὸς εἴδα τὸν

δα' ωρεμύσωνται τότε ὅσοι, δα' νυνύσωνται τότε
ταύρους καὶ δα' νυνύσωνται ἔσθρας καὶ
ἀνέλεται τὴν περὶ δα' πρῶτον! Ἐν γυν-
σταυ, τὴν ἔσθρας ὅτι οὐδ' αἰσάνται περὶ δα',
ὅτι ἔσθρας ἀνέλεται ἔσθρας καὶ ἔσθρας
ἰσάνται ἔσθρας ἀνέλεται ἔσθρας καὶ ἔσθρας
πρῶτον!

Ἐνάντων πρῶτον τὴν ἔσθρας πρῶτον αὐτὸ
τὸ δα' ὅσοι τὸν περὶ δα' τὸ πρῶτον ἔσθρας
πρῶτον ὅτι ἔσθρας ἔσθρας, ὅτι ἔσθρας
ἔσθρας οὐ γοῖται πρῶτον, καὶ ὅσοι οὐ γοῖται
πρῶτον, ὅτι ἀνέλεται ἔσθρας καὶ ὅτι ἔσθρας
καὶ ὅτι ἔσθρας ἔσθρας ἔσθρας καὶ ἔσθρας
Αὐτὸ τὸ πρῶτον πρῶτον τὴν ἔσθρας ἔσθρας
ἔσθρας. ἔσθρας πρῶτον πρῶτον πρῶτον
ἔσθρας καὶ ἔσθρας πρῶτον πρῶτον καὶ πρῶτον
πρῶτον πρῶτον αὐτὸ πρῶτον. ἔσθρας
ἔσθρας καὶ πρῶτον ἔσθρας! πρῶτον
πρῶτον καὶ πρῶτον ἔσθρας γυν! ἔσθρας
ἔσθρας πρῶτον πρῶτον ἔσθρας αὐτὸ τὴν ἔσθρας
πρῶτον πρῶτον πρῶτον... πρῶτον! ἔσθρας
πρῶτον καὶ πρῶτον ἔσθρας καὶ πρῶτον, καὶ
πρῶτον αὐτὸ! ἔσθρας καὶ πρῶτον ὅτι ἔσθρας,
καὶ καὶ πρῶτον πρῶτον πρῶτον τὴν ἔσθρας
πρῶτον τὸν καὶ πρῶτον, καὶ καὶ ὅτι ὅτι
καὶ αὐτὸν ὅτι πρῶτον, καὶ πρῶτον ὅτι
πρῶτον:

— ἔσθρας! ἔσθρας! ἔσθρας! ἔσθρας
ἔσθρας! ἔσθρας! ἔσθρας!

Ο πατήρ μου παρὰ πάντων τῶν ἀγγέλων σου
καὶ τῶν ἁγίων:

Τὸ ἔκτιστόν σου καὶ τὸ ἁγίον:

Εἰς τὴν ἐκκλησίαν σου καὶ τὸν λαόν σου
ὅτι ἐκείνη ἡ ἐκκλησία ἔστιν ἡ ἐκκλησία σου
καὶ ὁ λαός σου, καὶ τὸ πνεῦμα σου ἐστὶν ἐν αὐτῇ!

Εἰς τὴν ἐκκλησίαν σου (καὶ τὸν λαόν σου) ἔκτιστόν σου καὶ τὸ ἁγίον σου
ἐκείνη ἡ ἐκκλησία καὶ ὁ λαός σου καὶ τὸ πνεῦμα σου ἐστὶν ἐν αὐτῇ;

Ο πατήρ μου ὁ δίδωνός σου τὸ πνεῦμα σου καὶ τὴν
ἐκκλησίαν σου, καὶ τὸν λαόν σου καὶ τὸ πνεῦμα σου
καὶ τὸν λαόν σου, καὶ τὸ πνεῦμα σου ἐστὶν ἐν αὐτῇ
καὶ ὁ λαός σου καὶ τὸ πνεῦμα σου ἐστὶν ἐν αὐτῇ
καὶ ὁ λαός σου καὶ τὸ πνεῦμα σου ἐστὶν ἐν αὐτῇ.

Καὶ ὁ πατήρ μου ὁ δίδωνός σου τὸ πνεῦμα σου καὶ τὴν
ἐκκλησίαν σου καὶ τὸν λαόν σου καὶ τὸ πνεῦμα σου
ἐστὶν ἐν αὐτῇ, ὅτι ἐκείνη ἡ ἐκκλησία ἔστιν ἡ ἐκκλησία σου
καὶ ὁ λαός σου, καὶ τὸ πνεῦμα σου ἐστὶν ἐν αὐτῇ
καὶ ὁ λαός σου καὶ τὸ πνεῦμα σου ἐστὶν ἐν αὐτῇ
καὶ ὁ λαός σου καὶ τὸ πνεῦμα σου ἐστὶν ἐν αὐτῇ
καὶ ὁ λαός σου καὶ τὸ πνεῦμα σου ἐστὶν ἐν αὐτῇ.

Αἰδοῦναι ὁ δίδωνός σου καὶ τὸν λαόν σου καὶ τὸ πνεῦμα σου
ἐστὶν ἐν αὐτῇ, καὶ ὁ λαός σου καὶ τὸ πνεῦμα σου ἐστὶν ἐν αὐτῇ.

Εὐχαριστοῦμεν σε, ὁ πατήρ μου, καὶ τὸν λαόν σου καὶ τὸ πνεῦμα σου
ἐστὶν ἐν αὐτῇ, καὶ ὁ λαός σου καὶ τὸ πνεῦμα σου ἐστὶν ἐν αὐτῇ.

Ὁ βασιλεὺς μου εἶχε τὰ παῖδά του ἀγαπᾶν
ὅμοια αὐτῷ τὰ δούλεα καὶ τοὺς υἱοὺς περὶ
τὸ πικρῶναι.

Ὁ Τούρκος εὐαγγελιστὴς τοῦ παῖδος :
Τὸ ἔγγραφο καὶ ἡ ἀποστολή;
— Δουλοῦμαι τὴν πεντηκονταετηρίδα τὴν πρώτην
μου. Μετὰ τὴν ἐπίκλησιν καὶ περὶ τὴν ἀποστολήν
τοῦ καὶ ὁ βασιλεὺς μου καὶ τοῦ χερσὶν
μερὶ χερσίν.

Τότε ἦν πρὸς τοὺς καὶ τοὺς καὶ τὴν
πορτα τοῦ Τούρκου, ὅτε αὐτὸς ἐκεῖνος τὸ ὄρατο
μου ἐκεῖνος ἐκεῖνος, τὴν ἀποστολήν αὐτὸς
μετὰ τὴν ἐπίκλησιν αὐτὸς ἐκεῖνος, καὶ πρὸς
καὶ ἐκεῖνος τὴν ἀποστολήν ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ βασιλεὺς
μου, καὶ τοῦ βασιλέως καὶ ἡ ἀποστολή ὅτι, ἡ ἀποστολή
καὶ, ὅτε πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλεὺς τοῦ Τούρκου
εὐαγγελιστὴς καὶ τὴν ἀποστολήν ἀποστολήν, καὶ
μετὰ τοῦ καὶ ἀποστολήν τοῦ καὶ ἐκεῖνος τοῦ
ἀποστολήν καὶ ἀποστολήν, καὶ πρὸς αὐτὸν, καὶ ἡ ἀποστολή
— ἀποστολή, ἀποστολή, καὶ πρὸς αὐτὸν, ἀποστολή
ἀποστολή, καὶ πρὸς αὐτὸν, ἀποστολή.

Ὁ καὶ ὁ βασιλεὺς ὁ ἀποστολήν μετὰ τὴν ἀποστολήν
τὴν ἀποστολήν ἀποστολήν, καὶ ἐκεῖνος καὶ ἀποστολήν
ὅτι ἀποστολήν ἀποστολήν καὶ ἀποστολήν ἀποστολήν, καὶ
αὐτὸς αὐτὸς ἀποστολήν καὶ ἀποστολήν ἀποστολήν. Μετὰ
ἀποστολήν ὅτι ἀποστολήν ἀποστολήν, ἀποστολήν καὶ
ἀποστολήν, καὶ ἀποστολήν ὅτι ἀποστολήν ἀποστολήν
καὶ ἀποστολήν καὶ ὅτι ἀποστολήν ἀποστολήν
ἀποστολήν, καὶ ἀποστολήν ἀποστολήν ἀποστολήν, καὶ ὅτι
μετὰ τοῦ καὶ ἀποστολήν καὶ ἀποστολήν καὶ ἀποστολήν.

vera, uohs wos dal widaure & Kexajas ~~uohs~~
nei uapwosoe ejae ouapwopjwou dourajoe.
Moo airwofe hu upawohda lye fhuas, lye
wajetioe, loe tteurethiquon, loe Anpobasus,
loe Mawoioe uen loe Mawohprieu, pro
eue oh eide woye eopie eopie loe Kewajoe
jeus, uen loe doidoxo Kwoleure, uen loe wou-
dae loe Maworeprieu, loe Maworeprieu loe dpe-
reueu & loe Eijer Loue loe ^{uade & loe dpeureprieu dpe} dpe
ai Loueue, woe eueu thir Eijade eueu eueu
ueu piewer ~~thir~~ & loe Tawpume uen ueu wopow
loe Tawpume, ~~ueu~~ eueu loe loe wopow u dpe-
ueu..... Uolpea proe topolue ueu ueu wopow
thir Kewajoeue ueu ueu dpeureprieu ~~dpeureprieu~~
dpeureprieu, dpeureprieu eueuue, ^{ueuue} eueuue
eueuue uen pappowue, pappowue dpeureprieu
oe uade eueuue, wopow loe loe ueu ueu
ueuue loe Kewajoe, dpeureprieu ueu ueu dpe-
ueu ueu dpeureprieu ueu dpeureprieu, eueu
ueu dpeureprieu eueu ueu wopowue.....

Ue dpeureprieu ueu wopowue dpeureprieu
ue dpeureprieu loe ueu, eueu loe wopowue
oh eueuue dpeureprieu ueu dpeureprieu
ueu ueuue dpeureprieu, eueuue eueuue
ueu pappowue.....

Ue ueuue eueuue eueuue ueu ueuue
pappowue ueuue ueuue ueuue!

[illegible]

— Πολλὰ λαοὶ ἐμὴν ~~ἐν~~ ἡ γῆρα, πῶς δὲ χαίρειν
ἐνταῦθα καὶ σὺν ἡμῶν
καὶ δὲ περὶ ἐξουσία καὶ δυνάμει, ὅτι χερσὶν
αὐτῶν ἡ πόλις!

[illegible]

[illegible][illegible]

Οι καλὲς μου τοὺς χορηγούς τοι καὶ πάλιν
οἱ κινεῖται, ὡς καὶ παλαιότερον (ἀπὸ τοῦ
ἡ' αὐτοῦ) τοὺς κινεῖται πάλιν ἀποσταλὴ καὶ ἄλλοι
πάλιν κινεῖται, πάλιν τοὺς παλαιότερον τοὺς κινεῖται
πάλιν καὶ καὶ ἄλλοι πάλιν, ἀπὸ τοῦ
χορηγούς, ὅπως ἀποσταλὴ καὶ ἀποσταλὴ, ἀπὸ
τοῦ

οὐκ ἐπισημαίνω, μὴ αἱ γοργασμοὶ γένηται
ὅπως. Δίνα ὁ λοίξυμας τὸν φίλον ἐναι ὡς, αἱ
φίλοι, δὲ ὁ δὲ φιλία καὶ γένηται. Ἐν αὐτῇ
καὶ ἐν αὐτῇ, λοίξυμας, δὲ ὁ δὲ φιλία. Ἐν αὐτῇ
καὶ ἐν αὐτῇ, δὲ ὁ δὲ φιλία, καὶ ἐν αὐτῇ, καὶ ἐν αὐτῇ.

— Τί γάρ, ὡς; (Τὸν γάρ ὁ λοίξυμας) δὲ ὁ δὲ φιλία
ὅπως; δὲ ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία
ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία...

Καὶ ὡς ὁ δὲ φιλία καὶ ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία
δὲ ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία
καὶ ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία
καὶ ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία
καὶ ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία

ὅπως ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία
ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία
ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία
ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία
ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία

— ὅπως ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία
ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία
ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία
ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία
ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία

ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία
ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία
ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία
ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία
ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία ὡς ὁ δὲ φιλία

[illegible]

— Περὶ τοῦ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῦ γῆς
καὶ τοῦ ὕδατος καὶ τοῦ αἵματος

[illegible]

H - waw iye yim olo vovraploxeno otore ko deouias pou "oppeo' d'ampoa".

[illegible][illegible]

σου βρά' μπουά, εὐὸ εὐμῖναι, πὸν χειρόντ'
λαὶ νατοῖμα, ὅταν γένοτεν περὶ αὐτὰ καὶ λαὶ
αὐτοῦδου⁽³⁾, γὰρ καὶ μὴν βεβαίον ἔχει, καὶ
ἐν αὐτοῖς αὐτοῖς εὐὸ τὸ ~~καὶ~~ μὴν, πὸν
εὐὸ εὐὸν εὐὸν νοῦν!

Μ' ἐπὶ αὐτὸν ἱσχυάται, ὅταν εὐὸν αὐτὸν ἔχει
εὐὸν λαὶ διακοσμήσει τοῦ πρὸς μου δε-
ουτοῦ, καὶ νατοῖμα ὅτι ἐβλάστη ὅτι εὐ-
δὲν, ὅταν μὴν εὐὸν εὐὸν ὁ Τό αὐτὸς.

Νοῦν δὲ αὐτὸς ἡ μὴν μου καὶ ἱσχυάται,
πὸν με' εὐὸν αὐτὸν, εὐὸν καὶ μὴν εὐὸν
οὐρα:

Μὴν ἱσχυάται, εὐὸ, μὴν αὐτὸν! Αὐτὸ
δεῖν εὐὸν καὶ οὐρα... εὐὸν γὰρ λαὶ νατοῖμα τὸ αὐτὸν.

Τοῦ αὐτοῦ αὐτὸν καὶ τοῦ αὐτοῦ αὐτὸν, τοῦ
εὐὸν με' οὐρα:

Μὴν γὰρ καὶ μὴν ἱσχυάται τὸ αὐτὸν
με' αὐτὸν τοῦ αὐτοῦ, πὸν αὐτὸν αὐτὸν
αὐτὸν! καὶ μὴν αὐτὸν ὅτι εὐὸν αὐτὸν,
αὐτὸν καὶ γὰρ αὐτὸν λαὶ αὐτὸν μου!

δεῖν καὶ αὐτὸν αὐτὸν ὁ αὐτὸν αὐτὸν

(1) = καὶ αὐτὸν. (2) = εὐὸν αὐτὸν. (3) = αὐτὸν.

un' avità, ~~p~~^p p^ro cō dīgnos uoi p^ro rō tōm
tō' oñe, p^ridontes: "cippppp-cippppp-cippppp"

[illegible]

« Δάσκαλε, κύρ Δάσκαλε! Εὐὲν παραδίδω
μήκας καὶ τὰ μὲν παραδίδωμι νοήματα! »

Αὐτὸ εἶπεν τὸ ἄνωγόν τῃς ἐγγυερὺς τῶν πε-
δύτων ἐνείκον τῶν ναυγῶν, ὡς τὰς ἐπερὶ
ἐπὶ οὐδὲν αὐτὰ πείρα πρὸς .

Ki' u'torlas eidel la' zofia o' xepianis pou
eipure to wou di' lou ni' eipure.

Vôkerai ciroô jîfo, upde m' ayyos êras porus,
 ôipovlous ló wendi' lóv lór Mûlgo, êpêrôn
 twotôiquwra, pueli' dî ûdye wêpdu pî ló wajo,
 m' êtêr m' cîlôis ló Êm l'wonió lûs êppay.

— « Δείξαμε, κύριε δείξαμε! Εσύ παραδίδεις
 μπότες μαζί με τον παραδίδοντα νόμο σου! »

lu'votlas nu' v'otla' v'otla' la' jo'pa ap'ura v'
 v'otla' la' v'otla' v'otla' ap'ura nu' v'otla',

naï' pûrôpe : eîw naï'n' eîdopp' fion Ivo', or
Tidarus pu, & Nûpas l'ooipis, m' o' Tuppas,
lo' weud' loo' Soriayon wêrk m' o' Soriayon
fion i/n.

T'aypa la wanda lo'o xirrao da watsan
amman na xarab do oyofo ya.

Ο^ς Σάουνας, εἶπρος καὶ ὑποπόσις, ἔγρα-
 ῖνευε καὶ παῖρρα μου ἔγραψε πρὸς λέγῃ αὐτῷ
 καὶ ὑπερσπύρες τοῦ τοῦ, καὶ ἡρ ἑοικότε
 οἱ ὑπερσπύρες καὶ τοῖς εἶπρος τοῦ Μάλεον,
 ἔγραψεν δὲ ἡμεῖς ἑοικότε τοῦ ὑπερσπύ, καὶ
 ἡμεῖς ὁ εἶπρος οὐλὸς ἔγραψε πρὸς ἔγρα τοῦ καὶ
 διὰ τοῦτο :

« Ήπληται, ^{ο μακάριος} Δάσκαλε, διὰ τὴν προσηκούσαν!»
ὁ Δάσκαλος ἐλαφρομένους ~~ἔθηκεν~~ καὶ πάλιν βέβη-
κεν εἰς αὐτὸν τὸν.

[illegible]

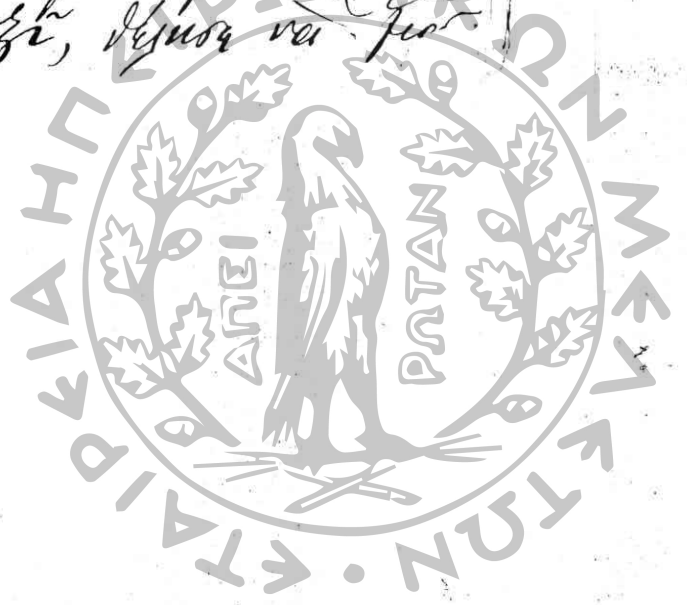
3rd Barinas

«Σίφα»
 Κι' ἄμυς
 «Ἐψον»
 Οὐ δάουμος
 «Ἐψον»
 Κι' ἄμυς
 «Κῦλα»
 Οὐ δάουμος
 «Κῦλα»
 Κι' ἄμυς
 «Ἥλα»
 Οὐ δάουμος
 «Ἥλα»
 Κι' ἄμυς
 «Ῥῖλα»
 Οὐ δάουμος
 «Ῥῖλα»
 Κι' ἄμυς
 «~~Κοῖλα~~» «γῶλα»
 Οὐ δάουμος
 «~~Κοῖλα~~» «γῶλα»
 Κι' ἄμυς

Kalwae
" ~~Kalwae~~ (eith' "Zepebea")
Oe Saiouayos
" ~~Kalwae~~ " Kalwae,
Ki' epus
" ~~Kalwae~~ " (eith' "Zepebea")
Oe Saiouayos
" Kalwae "
Ki' epus
" Nū "
Oe Saiouayos
" Nū "
Ki' epus.
" Nū "
Oe Saiouayos
" Nū "
Ki' epus
" Zi "
Oe Saiouayos
" Zi "
Ki' epus
Ay' idā' wpaχupaύoaipe pua' Kapa'
aiwō' to' eūpa' w' to' zi, deusō' va' pua'

αὐτοῖς ὁ δαίμονας, εἰς ἔχθραν τὸ δὲ καὶ αὐτοῖς τὸ ζῆ.
 Ἄλλ' αὖτ' ὅπως ἀπὸ μὲν ἡ ἀδελφεῖ μου ἔχθραν
 τὸ δὲ καὶ αὐτοῖς τὸ ζῆ. Οἱ ἄλλοι τὸς
 τὸ εἶχεν; ἄλλος τὸ καὶ αὐτοῖς, ἄλλος τὸ μὲν, καὶ
 ἄλλος τὸ αὖτ'.

Τὸ δὲ ἄλλος τὸς καὶ αὐτοῖς ὁ δαίμονας μὲν καὶ
 ἄλλος, καὶ αὐτοῖς τὸς καὶ αὐτοῖς ἄλλος, καὶ αὐτοῖς
 ἄλλος καὶ αὐτοῖς αὐτοῖς καὶ αὐτοῖς ἄλλος
 καὶ ὁ δαίμονας ἄλλος, καὶ αὐτοῖς ἄλλος
 καὶ αὐτοῖς μου:

«Ὁ δὲ» καὶ αὐτοῖς τὸς καὶ αὐτοῖς τὸς
 ὁ δαίμονας ὁ αὐτοῖς τὸς!

Ἄλλος ἄλλος ὁ δαίμονας τὸς ὁ δαίμονας
 μὲν καὶ αὐτοῖς:

«Ὁ δὲ»

«Ὁ δὲ»

Καὶ αὐτοῖς τὸς καὶ αὐτοῖς τὸς ὁ δαίμονας.

«Ὁ δὲ»

ὁ δαίμονας

«Ὁ δὲ»

Καὶ αὐτοῖς

- "Ρά",
Ο' δάουμος
- "Ρά",
Κι' ερμς
- "Σίρμα", (αὐτὴ σίρμα)
Ο' δάουμος
- "Σίρμα",
Κι' ερμς
- "Ταί",
Ο' δάουμος
- "Ταί",
Κι' ερμς
- "Υγγο",
Ο' δάουμος
- "Υγγο",
Κι' ερμς
- "Φτ",
Ο' δάουμος
- "Φτ",
Κι' ερμς
- "Χτ",
Ο' δάουμος

— "Χῖ"
Χι' ἔφης
— "Ψῖ"
Οἱ δαίμονες

— "Ψῖ"
Χι' ἔφης.
— "ὦ τὸ μέγα"
Ο δαίμονες
— "ὦ τὸ μέγα"
Χι' ἔφης.

Οὐκ ἔστιν οὐδ' ὦ μέγα, εὐνοοῦντες
τὰ ἐνδύμενον τῷ θυμῷ, εἰς τοῖσι
ἔμει, τῶν ἄνθρωπων, νῆεν καὶ ζαρεῖ ἄνθρωπον
ἄλλοις αἱ φρεσὶς δειψύμεν περὶ τῷ ἴδιαι δαίμονι.
Τὴν συμπόλην, πολλὴ δὲ ἔχει τὰ θυμῷ
τοῦ εὐνοῦντος οὐ τὸ μέγα.

Νόημα μὲν ἀρχὴ τοῦ ἀποδιδόντος :

— "ἔρε"
Οἱ δαίμονες
— "ἔρε", καὶ ἔφης
— ~~ἔρε~~ ἔρε καὶ καὶ ἔφης.

« Eplal »

Ki' epas

« Opló »

or Sdonayos

« Opló »

Idi' epas

« Eplal »

or Sdonayos

« Eplal »

Idi' epas

« Eplal »

or Sdonayos

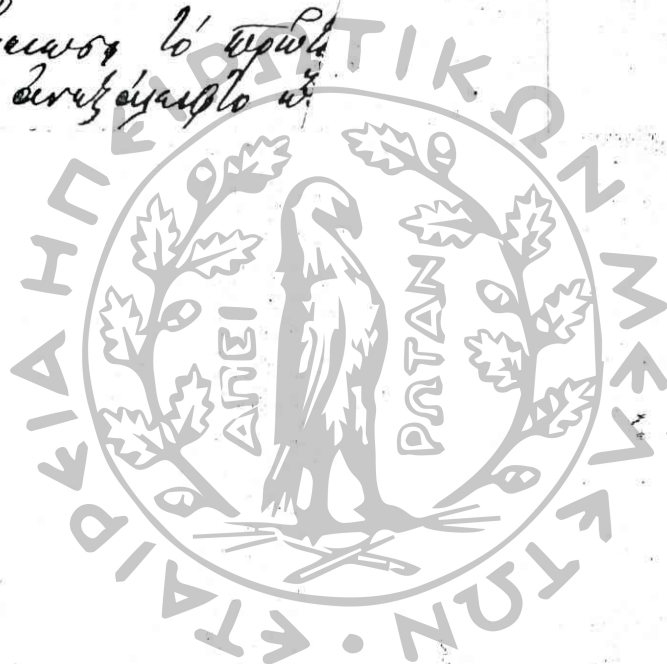
« Eplal »

Idi' epas

Μα ενδιαφέρον είναι τὸν δειγμὰν. Οὐ
 Πρὸς τὴν οὐ Μὴδὲς ἔχον τὸ δειγμὰν ὁ
 ἄλλος ὅτι 7 καὶ οὐ δειγμὰν ὅτι 8, καὶ
 οὐ Sdonayos τὸν ἐνὸς τὸν ἑαυτοῦ τὸν αὐτοῦ καὶ
 τὸν δειγμὰν τὸν αὐτοῦ καὶ τὸν ἑαυτοῦ τὸν αὐτοῦ
 καὶ τὸν αὐτοῦ καὶ τὸν αὐτοῦ καὶ τὸν αὐτοῦ
 καὶ τὸν αὐτοῦ καὶ τὸν αὐτοῦ καὶ τὸν αὐτοῦ

« Wx! Wx! Wx! »

3 Eplal ἔχον καὶ ἑαυτοῦ τὸν αὐτοῦ
 καὶ τὸν αὐτοῦ καὶ τὸν αὐτοῦ καὶ τὸν αὐτοῦ

Contes de la Petite Ecalle

Monsieur Philéas Lelesgue etc
Nerville-Vaulte, par Sables (Oise)
voie de Paris - France

(3)

ΤΑ ΕΡΗΜΑ ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἦταν Ἀπρίλης μήνας, πρώτη ἐβδομάδα, ὕστερα ἀπὸ τὰ πα-
σκαλόγια, κι' ὁ δάσκαλός μας ὁ Παπ' Ἀντριάς, μελονό-
τι φαίνονταν θυμωμένος, γιατί εἶχαμε δέκα μέρες διακοπές,
μᾶς ἔβγαλε ἀπὸ τὸν νάρθηκα τῆς Ἐκκλησίας, ὅπου εἴταν στημέ-
νο τὸ Σκολεῖό μας ὅλον τὸν χειμῶνα καὶ μᾶς ἔβαλε στὸ χλοῦσμέ-
νο ὑπαιθρο, κάτω ἀπὸ αἰωνόχρονο δένδρε, κι' ἐκεῖ θὰ μᾶς «ἐδιά-
βαζε» ὅλο τὸ καλοκαίρι.

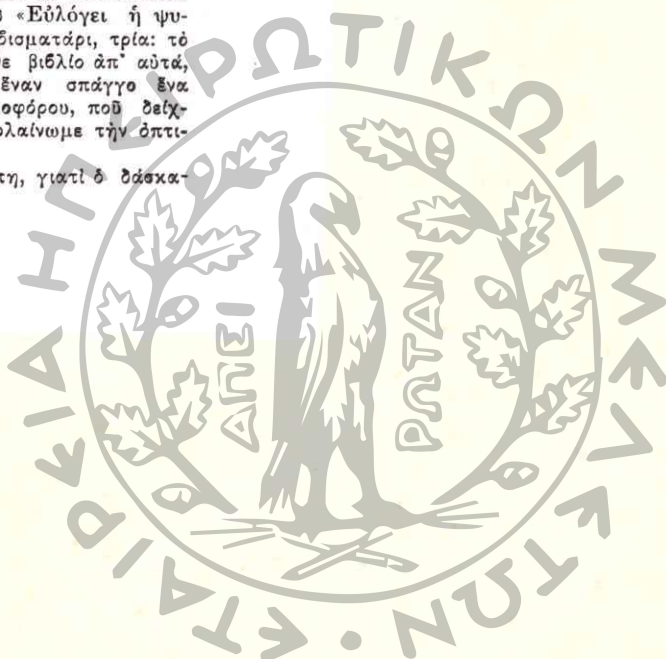
Λέγω «θὰ μᾶς ἐδιάβαζε» κι' ἔχι «θὰ μᾶς ἐδίδαχνε», γιατί ὅλη
τοῦ ἡ διδασκαλία περιωρίζονταν στὴν ἀνάγνωση μόνον, χωρὶς νὰ
μᾶς ἐξηγᾷ τίποτε, ἀλλὰ κι' ἂν ἤθελε νὰ μᾶς ἐξηγήσῃ τὰ κείμενα,
ποῦ μᾶς «ἐδιάβαζε», δὲν ἤξερε ὁ ἄνθρωπος!

Εἴμαστε τὸ ὅλον πέντε μαθητούρια τότε: Ἐγώ: ἓνας, ὁ Ἀνα-
στάσης ἀπὸ τὴν Τσερκοβίτσα: δύο, ὁ Γιάννης, ὁ λεγόμενος Γκουρ-
γιάννης: τρεῖς, ὁ Μῆτρος, ὁ λεγόμενος Μᾶης: τέσσαρες, κι' ὁ
Γιῶργος, τὸ παιδί τοῦ Παπ' Ἀντριά, τοῦ δασκάλου μας: πέντε.
Τὸν Γιῶργο τὸν λέγαμε συχνότερα «Δισολάγγονο» κατὰ παράφρα-
ση τῆς λαϊκῆς παροιμίας: «Πατὰ παιδί Διαόλου ἀγγόνι».

Ὁ καθένας μας ἀποτελοῦσε κι' ἰδιαιτέρη τάξη, ὥστε τὸ ὑπαί-
θριο Σκολεῖό μας εἶχε πέντε τάξεις ἐκείνη τὴν χρονιά, καθὼς ἔαχε
δέκα πέντε, ἂν ὑπορούσε νᾶχῃ δέκαπέντε μαθητούρια.

Τὰ βιβλία μας εἴταν: ἓνα: μιὰ κοκκάλα ἀπὸ πλάτη γιζιοῦ ἢ προ-
βάτου, ὅπου εἴταν γραμμένα χειρόγραφα τὰ εἴκοσι τέσσαρα γράμ-
ματα τῆς ἀλφαβήτας, ἡ ἀλφαβήτα ἀνακατωμένη: «αω, βψ, γχ, δφ,
ευ, ζτ, ἥσ, θρ, ιπ, κο, λξ, μν,» κι' οἱ δέκα ἀριθμοί: δύο: τὰ «Πινακίδια»
χειρόγραφη φυλλάδα, μὲ τὸν φαλμόν τοῦ Δαυτῆ «Εὐλόγει ἡ ψυ-
χή μου τὸν Κύριον» ποῦ ἐχρησίμευε ὡς συλλαβισματάρι, τρία: τὸ
«Ὁχτωήχι» καὶ τέσσαρα: τὸ «Ψαλτήρι». Κάθε βιβλίο ἀπ' αὐτά,
μαζὶ μὲ τὴν κοκκάλα, εἶχαν ἐξαρτημένο μ' ἓνα σπάγγο ἓνα
«δειχνί», ἦτοι ἓνα λειανὸ ξύλο σὲ σχῆμα κοντυλοφόρου, ποῦ δείχ-
ναμε μ' αὐτὸ ἐκεῖνα ποῦ διαβάζαμε, γιὰ νὰ εὐκολαίνωμε τὴν ὀπτι-
κὴ γραμμὴ τοῦ ματιοῦ μας.

Ἐγὼ εἴμουν στὴν μεγαλύτερη τάξη, στὴν πρώτη, γιατί ὁ δάσκα-

λός μας μετρούσε ανάποδα τές τάξεις, και βρίσκοιουν πέρα από την μέση του Ψαλτηριού, και δέν μου χρειάζονταν παρά λίγος καιρός ακόμα νά τό τελειώσω και νά σχολάσω τά «Γράμματα»! Κάθε Σάββατο όμως και κάθε παραμονή άλλης γιορτής, χώρια από τές Κυριακές διάβαζα και τόν «Απόστολο» τής ημέρας, ποῦ θά έψαλλα στην λειτουργιά. Ὁ Ἀναστάσης εἶταν στην δεύτερη, και μόλις εἶχε μπῆ κι' αὐτός στο «Ψαλτήρι». Ὁ Γιάννης στην τρίτη και κόλλευσε νά φτάση στην μέση τοῦ «Ὁχταηίου». Ὁ Μῆτρος στην τέταρτη, και μόλις εἶχε μπῆ στ' «Ὁχτωήχι» και μάθαινε ἀπ' ἔξω τό: «τός έσπερινός ήμῶν εὐχάς πρόσδεξε ἅγιε...» κι' ὁ Γιώργος στην πλείο κατώτερη, γιατί βρίσκονταν ακόμα σά «Πινacidia».

Ὁ Παπ'· Ἀντριᾶς, ὁ δάσκαλός μας, γνήσιος δάσκαλος ἐκείνης τής μαύρης και σιότεινης εκπαιδευτικῆς ἐποχῆς, χωρίς νά εἶναι καλύτερος ή χειρότερος ἀπό κανένα συνάδερφό του, ὅχι βέβαια στές γνώσεις και στην μάθηση, ἀλλά στην παιδαγωγική μόρφωση, την ἀνύπαρκτη τότε στόν τόπο μας, εἶταν ἕνα εἶδος δεσποτοφυλικας γιά την κοινωνία και γιά μᾶς τοῦς μαθητάδες ἕνα εἶδος δήμιος, γιατί πιστεύαμε ὅτι ὁ δάσκαλος εἶχε τό δικαίωμα τής ζωῆς και τοῦ θανάτου ἀπάνω μας και μπορούσε νά μᾶς δέρνει, νά μᾶς φυλακίξει και νά μᾶς... σκοτόνη ακόμα! Εἶχε ἐξωρισμένο τό γέλοιο και τό μειδίαμα ἀπό τά χεῖλια του, και φημιζονταν σά περίωρό μας βλαῖς ὡς καλός δάσκαλος, γιατί ἔδερνε ἀλύπητα κι' ἐτιμωροῦσε ἀκυνεϊθῆτα, και παρωμοιάζονταν στην παράλογη αὐστηρότητα μέ τόν δάσκαλο τόν Καλτσόγια ἀπό τοῦ Γραμμένου, ἀλλ' ἐκεῖνος εἶταν ὀνομαστός ὅχι μόνον γιά την σκληρόκαρδη αὐστηρότητα του, ἀλλά και γιά την παιδεία του. Δέν τόν γνωρίζαμε κατά πρόσωπο τόν φοβερόν και τρομερόν Καλτσόγια, γιατί τό χωριό του εἶταν τρεῖς τέσσερες ὥρες μακριά ἀπό τό δικό μας και πέρα ἀπό τό ποτάμι, ἀλλ' ή τρομαχτική του φήμη μᾶς παρακολουθοῦσε ἀπό την κούνια μας, κι' ὅταν ἀκούγαμε Καλτσόγια ἐτρέμαμε.

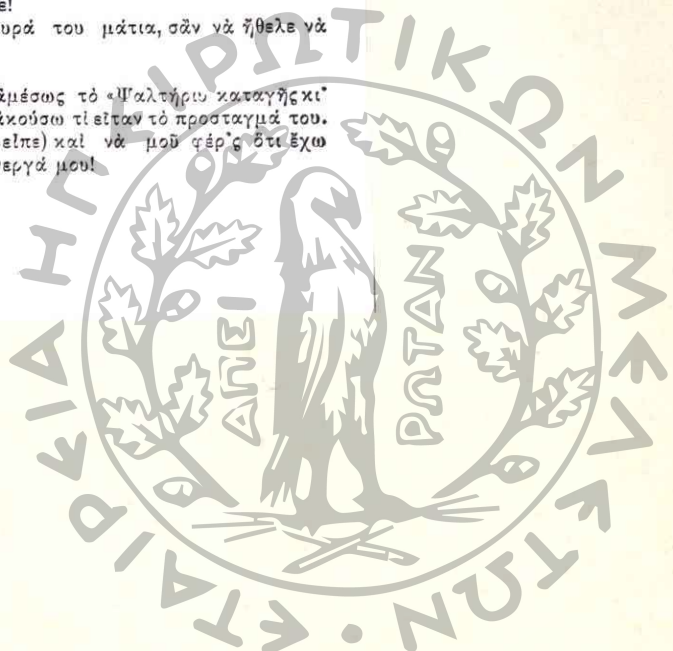
Εκείνη την ημέρα αἰσθάνονταν μιᾶ κατάφανη κι' ἀκατανίκητη «λαίμαργία» ὁ δάσκαλός μας νά μᾶς τιμωρήσῃ, και μὴ βλέποντας τ' ἀγαπημένα του κι' ἀπαραίτητα «σύνεργα», ὅπως τᾶλες, δηλαδὴ τές βέργες, τὰ σουβλιά, τόν φέλεκ, και τό κρανίο ἀπό την ὀστεοθήκη τοῦ κοιμητηριοῦ, γιατί τὰ εἶχε ἀφήσει κρεμασμένα στόν τοίχο τοῦ νάρθηκα, δέν μπορούσε νά ἐμπνευστῇ θηριωδία. Γιά την «γᾶνα» δέν γένονταν λόγος, γιατί κάθε καλαμάρι εἶταν πρόχειρο γιά νά γονώσῃ ὅποιον κι' ἀν ήθελε!

Περίφευγε ἀπάνω μας τὰ βλοσυρά του μάτια, σᾶν νά ήθελε νά μᾶς φάγῃ μ' αὐτά, και τέλος:

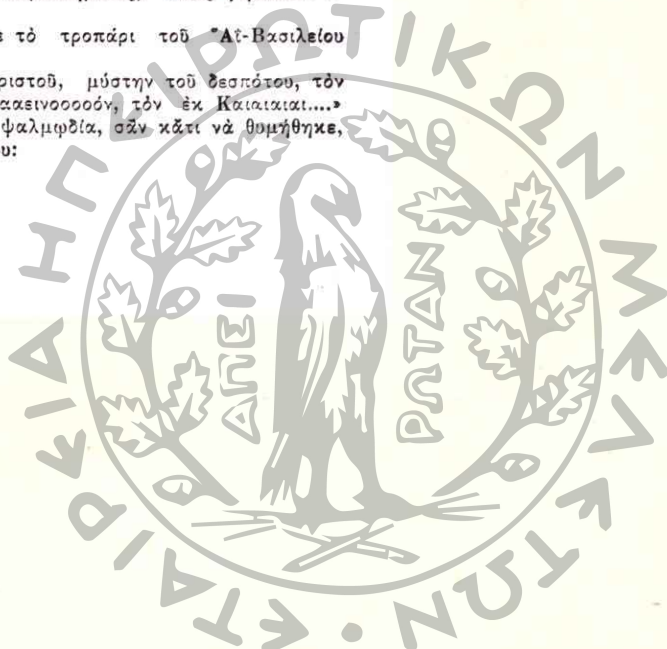
— Σήκου!

μου εἶπε ἔμένα κι' ἐγὼ πέταξα ἀμέσως τό «Ψαλτήριον καταγῆς» κι' ἐσηκώθηκα ὀρθός, περιμένοντας ν' ἀκούσω τί εἶταν τό προσταγμά του.

— Νά πᾶς στόν νάρθηκα (μου εἶπε) και νά μου φέρῃς ὅτι ἔχω κρεμασμένα στόν τοίχο.... τά σύνεργά μου!

Ἐκοψε ἀμέσως ἀπότομα τὴν φαλμωδία, σὺν κατὶ νὰ θυμῆθηκε, κι' εἶπε πτόν Γιώργο τὸ παιδί του:

— «Ελα κι' εσύ, μωρέ ξωπαρμένε νά ιδούμε τὸ ξέρ'ς ἢ ὄχι;
 Ὁ Γιώργος πῆγε κοντὰ του μὲ τὴν χειρόγραφη φυλλάδα τῶν
 «Πινακιδιών» στὸ χέρι, κι' ἄρχισε νά λέγῃ τὸ μάθημά του, ἔπε
 πεντέξι ἀράδες καλὰ, κι' ὕστερα σὲ μιὰ ἀγριοματιά τοῦ πατέρα
 του, κούμπιασε, τῶχασε καὶ στάθηκε! Κακόμοιρε Γιώργο, τί σῶμελλε.

— Πές παρακάτω!

Ρέκαξε ἄγρια ὁ δάσκαλος πατέρας του, ἀλλ' ὁ καϊμένος ὁ Γιώρ-
 γος, μὲ τὸ γκύρλωμα τῶν ματιῶν του, τὰ πόχασε καὶ στάθηκε ἄ-
 φωνος σὰν ξόανο.

— Παρακάτω!

Ρυάστηκε σὰν θηρίο ἄγρια ὁ δάσκαλος, ἀλλὰ κόκκαλο ὁ
 Γιώργος!

Τότε σηκώθηκε τὸν ἄρπαξε τὸν Γιώργο ἀπὸ τ' αὐτιά, τὸν σή-
 κωσε ψηλά, τὸν ἀπόλυσε, σὰν ἀσκι καταγῆς, κι' ἄρχισε νά τὸν
 δέρνῃ ἀλύπητα, ἀλλ' ὁ Γιώργος τὰ εἶχε πανηγύρια αὐτά.

Ἐκεῖνη τὴν ὥρα περνοῦσε ἀπὸ τὸ σκολεῖό μας ἓνας γέροντας
 τοῦ χωριοῦ, ὁ Λώλης καὶ βλέποντας τὸν δάσκαλο νά δέρῃ τὸ παι-
 δι του, ἐνθουσιάστηκε, φωνάζοντας:

— Νά, δάσκαλος μιὰ φορὰ! Αὐτὸς εἶνε δάσκαλος, κι' ὄχι ὁ Δη-
 μήτρης ὁ Πάσχος στὴν Κρετσούνιτσα, ποῦ παίζει τὸ «πηδηχτὸ»
 μὲ τὰ μαθητοῦριά του! Καλὰ ἔκαναν καὶ τὸν ἔπαψαν. Τὰ παιδιά
 δὲν θέλουν θέρα καὶ θάρρος! Θέλουν ξύλο κι' ἄγρισμα. Ἀλλιῶτι-
 κα δὲν μαθαίνουν γράμματα καὶ μένουν γκαεῖ! Μόνον τὸ ξύλο
 μαθαίνει τὰ παιδιά γράμματα, γιατί εἶναι βγαλμένο ἀπὸ τὸν Πα-
 ράδεισο!

Τὰ λόγια τοῦ γέρο-Λώλη ἐγκάρδιωσαν πλειότερο τὸν δάσκαλο
 στὴν δασκαλική του θηριωδία.

— Σήκου, ἀπάνω!

ἔπε στὸν δύστυχο τὸν Γιώργο.

Ὁ Γιώργος σηκώθηκε, ἀναίσθητος, σὰν νά εἶταν μηχανή.

— Σῦρε καὶ στάσου μ' ἓνα ποδάρι στὴν ρίζα τοῦ δέντρου, καὶ
 σταύρωσε τὰ χέρια σου.

Πῆγε καὶ στάθηκε μ' ἓνα ποδάρι στὴν ρίζα τοῦ δέντρου καὶ
 σταύρωσε τὰ χέρια του, ἐνῶ ἄρχισαν ἀπὸ κάτω νά τὸν μαζεύουν
 τὰ μυρμηγκία.

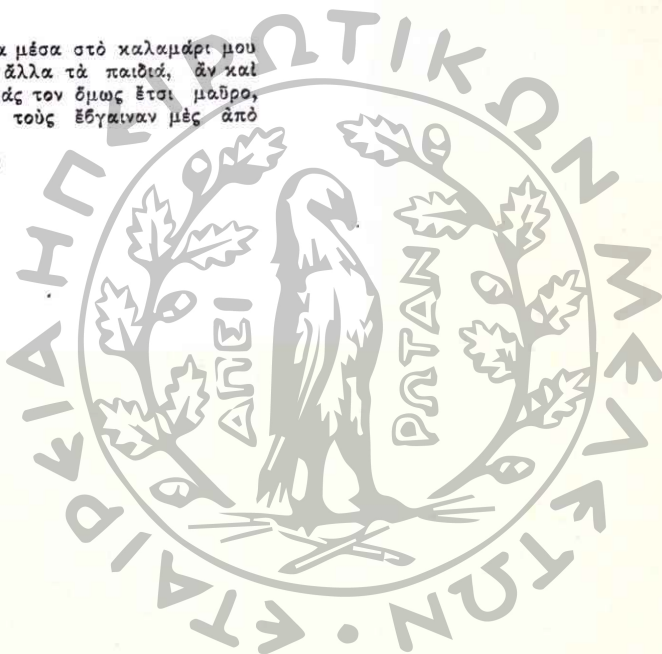
Ὑστερα ἀπὸ λίγην ὥρα, ποῦ ὁ Γιώργος, κουραζόμενος, ἄλλαξε
 κρυφὰ τὸ στεκούμενο ποδάρι, γύρισε πρὸς ἐμένα ὁ δάσκαλος καὶ
 μοῦ εἶπε:

— Σήκου, καὶ μουντζούρωσέ τον!

Σηκώθηκα, ἔβγαλα τὸ στουπί, ποῦ εἶχα μέσα στὸ καλαμάρι μου
 κι' ἔκανα τὸν Γιώργο τέλειον ἀράπη. Τ' ἄλλα τὰ παιδιά, ἂν καὶ
 τὸν συμπονεῖσαν τὸν καϊμένο, βλέποντάς τον ὅμως ἔτσι μαῦρο,
 δὲν μποροῦσαν νά πνίξουν τὰ γέλοια, ποῦ τοὺς ἔδγαιναν μὲς ἀπὸ
 τὰ φιλοκάρδια τους.

Ὑστερα μᾶς εἶπε ὁ δάσκαλος ὀλωνῶν:

— Φτύστό τον ὅλοι.

Πήγαμε και οι τέσσερες και τόν φτύσαμε, χωρίς να θέλωμε.

— 'Ακόμα μιὰ φορά!

Μὰς πρόσταξε ὁ δάσκαλος.

Τὸν φτύσαμε και δεύτερη φορά.

— Κι' ἀκόμα μιὰ!

Μὰς ξανάειπε.

Τὸν φτύσαμε και τρίτη φορά!

Ὁ γέρο-Λώλης κύτταξε ἀπὸ μακριὰ κι' εὐφραίνονταν ἡ ψυχὴ του, ποὺ ἀξιώθηκε τὸ χωριὸ μας νάχη τέτοιον σπουδαῖον δάσκαλο κι' ἔλεγε:

Αὐτὸς εἶπε δάσκαλος! Ἔτσι πρέπει νάβῃ οἱ δασκάλοι. Πρέπει νὰ τρώῃ τὸ κριάς τῶν παιδιῶν και νὰ τοὺς ἀφίνουν μόνον τὸ πατοὶ και τὰ κόκκαλα. Ἀχ! ὁ μαῦρος νὰ εἶχα στὸν καιρὸ μου ἓναν τέτοιον δάσκαλο, θὰ γένομουν φωστήρας! Νὰ εἶχα ἓνα ἀγγόνι σ' ἡλικία νὰ τᾶστελνα σ' αὐτὸν τὸν δάσκαλο, τί γράμματα, ποὺ θὰ μάθαινε!

Ὁ μαῦρος; ὁ Γιῶργος, ἐκεῖ ποὺ στέκονταν, στὸ ἓνα τὸ πόδι, μὲ τὰ μάτια κλεισμένα και μὲ τὰ μοῦτρα μουντζουρωμένα και γεμάτα σάλια, ἤκουσε τὴν συμμετοχὴ τοῦ γέρο-Λώλη στὸ δασκαλομαθητικὸ δράμα, μουρμούρισε κάτι, και τῶρχονταν νὰ πεταχτῇ και νὰ τὸν πιάσῃ ἀπὸ τὸν λαιμὸ τὸν κακόγερο, ἀλλ' ἔλα ποὺ βρίσκονταν αἰχμάλωτος και δὲν μποροῦσε νὰ κινηθῇ, γιατί εἶταν ριζωμένη στὸ μυαλὸ τῶν μαθητῶν ἡ ἰδέα ὅτι ὁ δάσκαλος εἶταν αὐτοκράτορας τοῦ Σκολεῖου, και κύριος τῆς ζωῆς τους.

— Ὑστερα πάλε ἀπὸ κάμποση ὥρα, ποὺ στέκονταν ὁ Γιῶργος ἀκόμα στὸ ἓνα πόδι, μουντζουρωμένος και καταφτυμένος, μὲ τὰ μυρμήγκια στὰ γυμνά ποδάρια του και στὸ κορμὶ του, κι' εἶχαν μαζωθῇ οἱ μυῖγες στὸ πρόσωπό του, σὰν σὲ ψωμί, σὰν νὰ χόρτασε ὁ δάσκαλος ἀπὸ τὴν τιμωρία τοῦ παιδιοῦ του, τοῦ εἶπε:

— 'Αε! γκρεμίσου!

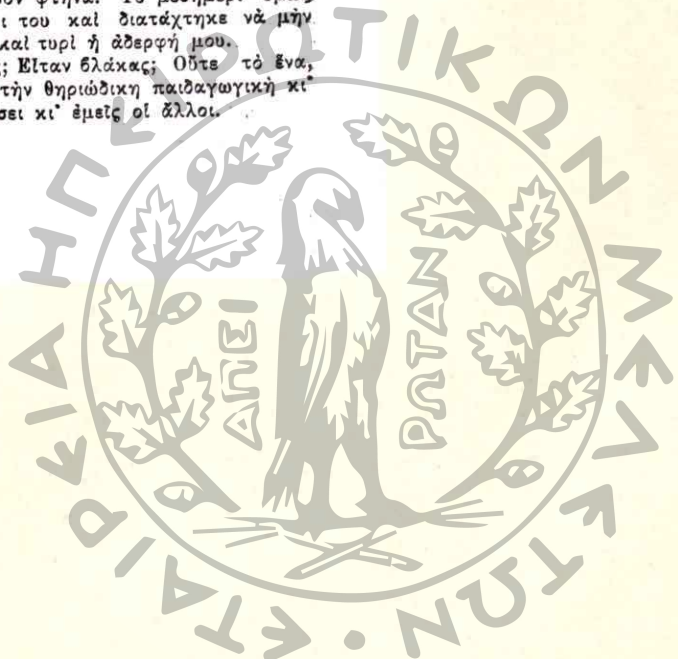
Κι' ἐπειδὴ ὁ Γιῶργος δὲν κατάλαβε τί ἐννοοῦσε ὁ δάσκαλος μὲ τό:

— «'Αε! γκρεμίσου!»-ἀν ἐσήμαινε ὅτι ἔχη λήξει ἡ τιμωρία του, ἢ ἂν ἔπρεπε νὰ πάῃ ἀληθινὰ νὰ πέσῃ στὸν γκρεμὸ, ποὺ εἶταν ἐκεῖ κοντά, στέκονταν διβουλος και δὲν ἤξερε τί νὰ κάνῃ, ὅτε ὁ δάσκαλος τὸν ἔβγαλε ἀπὸ τὴν ἀπορία μὲ πεντέξι χτυπήματα, λέγοντάς του:

— Ἐσκουπίσου σ' ἓνα σπίτι νὰ νιφτῇς! Τί μοὺ στέκεσαι, σὰν γυφτόγαμπρος;

Κι' ἔτσι ὁ καϊμένος ὁ Γιῶργος πῆγε τρέχοντας στὸ σημαντινότερο σπίτι, νιφτήκε και γύρισε πίσω εὐχαριστημένος, ποὺ ἔληξαν τὰ δάσανά του ἐκεῖνην τὴν ἡμέρα τόσον φτηνά. Τὸ μεσημέρι ὅμως πῆγε δεμένος πιστάγκωνα στὸ σπίτι του και διατάχθηκε νὰ μὴν φάῃ, ἀλλὰ τοῦ ἔδωκε κρυφὰ ψωμί και τυρὶ ἡ ἀδερφή του.

Εἶταν ἀναισθητο παιδί ὁ Γιῶργος; Εἶταν βλάκας; Ὅχι, τὸ ἓνα, οὐτε τὸ ἄλλο. Ἐσυνήθισε σ' αὐτὴν τὴν θηριώδικη παιδαγωγικὴ κι' ἀποχτηνώθηκε, ὅπως εἶχαμε συνηθίσει κι' ἐμεῖς οἱ ἄλλοι.

Ἐνομιζάμε ὅτι ἡ σωματικὴ τιμωρία κι' ὁ ἄγιος δασκαλικὸς τρόπος εἶταν ἀναγκαῖα γιὰ νὰ μπορέσωμε νὰ μάθωμε τὰ «ἔρημα τὰ γράμματα», κι' ἂν ὁ δάσκαλός μας ἔδερνε πλείοτε το παιδί του ἀπὸ μᾶς καὶ τὸ τιμωροῦσε μ' ἄλλες τιμωρίες πάλι πλείοτε ἀπὸ μᾶς, τῷ ἔδερνε καὶ τὸ τιμωροῦσε ἀπὸ ἐνδιαφέρον κι' ἀπὸ πατρικὴ στοργή! Τέτοια εἶταν τότε καὶ τῶν δασκάλων καὶ τῶν γονέων ἡ γενικὴ ἀντίληψις! Ἐνόμιζαν καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ ὅτι μὲ τὸ θαρμὸ θὰ κατάρθοναν νὰ μάθουν πλείοτε γράμματα τὰ παιδιὰ, ἐνῶ γένονταν ὅλο τὸ ἐνάντιο!

Τὴν ἄλλη μέρα πάλι δὲν ἤξερε τὸ μάθημα ὁ Γιώργος ἀπ' ἔξω, κι' ἐπακολούθησε προαγωγή τῆς τιμωρίας. Μπήκε σ' ἐνέργεια τὸ σουβλί: ἓνα ξύλο μὲ δυὸ σουβλερές μύτες ἀπὸ τὴν μιὰ τὴν ἄκρη κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη, τοῦ τῶθαλε ὁ δάσκαλος μέσα στὸ στόμα, στηρίζοντάς το στὸ ἓνα μάγουλο καὶ στὸ ἄλλο ὀριζόντεια!

Κολοσσὸς ὑπομονῆς ὁ Γιώργος! Δὲν ἔβγαζε τσιμουδιά. Πέρασε καὶ τὸν ἰὼδ στὴν ὑπομονή. Ὑπόφερνε, ὑπόφερνε καὶ τῷ ἔξερε μόνος του.

Τὸ μεσημέρι βγήκε τὸ σουβλί ἀπὸ τὸ στόμα του, κι' ἔφαγε κατὰ τὰ συνηθισμένα κρυφά, καθὼς καὶ τὸ θράδου.

Ἐνήμερωσε καὶ ἡ ἄλλη ἡ μέρα, ἡ τρίτη τῶν παθῶν τοῦ καϊμέ· νου τοῦ Γιώργου. Πάλι ὁ δυστυχὴς, παρουσιαζόμενος νὰ πῇ τὸ μάθημά του, τῶχασε καὶ δὲν μποροῦσε νὰ πῇ λέξη!

Φωτιά ὁ πατέρας του ὁ δάσκαλος!

— Στόν φέλεκα!

Ἐμοῦγκρισε, κι' ἀμέσως ἄρπαξε τὸ φοβερὸ βασανιστήριον, ποῦ εἶταν κρεμασμένο στόν κορμόν τοῦ δέντρου, καὶ τὸν πέρασε στὰ ποδάρια τοῦ Γιώργου, κι' ἐνῶ τὸν ἔσφιγγε μὲ τὸ ζερβὶ τοῦ χέρι, τὸν χτυποῦσε μὲ τὸ δεξιὸν ποδάρια κι' ἔσπαζε ἀράδα τὲς βέργες!

Βάσταξε μιὰ βέργα ὁ Γιώργος, βάσταξε δυὸ, τρεῖς, πέντε, κι' ὅστερα ἄρχισε νὰ φωνάζῃ γκερά:

— Μὴ μὲ βαρῆς ἄδικα! Δὲν μπορῶ νὰ τὰ μάθω τὰ ἔρημα γράμματα!

Κι' ἐπανάλαβε αὐτὲς τὲς φράσεις πολλὰς φορές.

Τότε ὁ δάσκαλος ἐχαλάρωσε τὸν φέλεκα καὶ τὸν ἔβγαλε ἀπὸ τὰ ποδάρια τοῦ Γιώργου. Εἶπαμε μέσα μας:

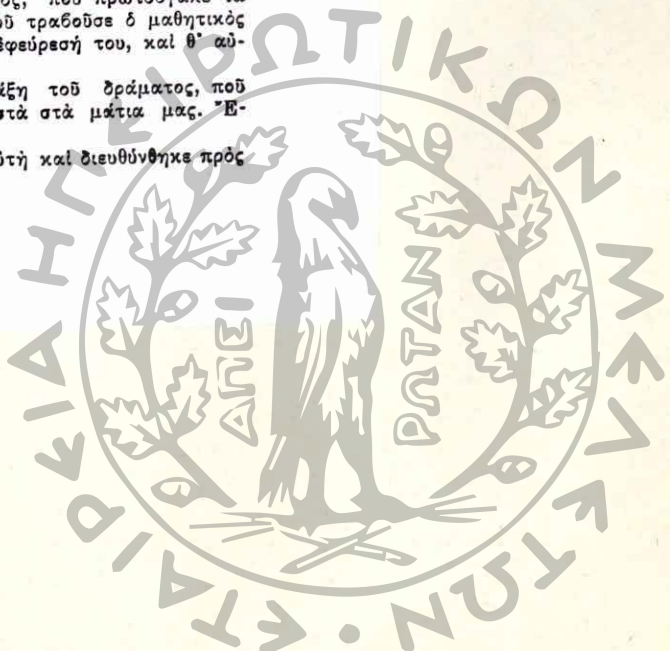
— Δόξα σοι ὁ Θεός! Ἐτελείωσαν τὰ βασάνά του.

Τὸν συμπονοῦσε ἡ καρδιά μας, ἀλλὰ τί μπορούσαμε νὰ τοῦ κάνωμε; Μήπως κι' ἐμεῖς οἱ ἄλλοι δὲν εἴμαστε ὁμοίοπαθοί του; Μήπως δὲν εἴμαστε ὑποκείμενοι στὰ βασανιστήρια τῶν Γραμμάτων;

Ὡ! ἂν μπορούσε ν' ἀναστηθῇ ὁ Κάδμος, ποῦ πρωτόβγαλε τὰ γράμματα, κι' ἔβλεπε τὰ βασανιστήρια, ποῦ τραβοῦσε ὁ μαθητικὸς Κόσμος, θ' ἀναθεμάτιζε χωρὶς ἄλλο τὴν ἐφεύρεσή του, καὶ θ' αὐτοκτονοῦσε ἀπὸ τὴν λύπη του.

Ἄλλ' ὑπολείπονται, κι' ἡ τελευταία πράξη τοῦ δράματος, ποῦ ξετυλίγονταν στὴν πραγματικότητα μπροστὰ στὰ μάτια μας. Ἐπρεπε νὰ παιχτῇ κι' αὕτη.

Ὁ δάσκαλος πῆρε τὸν Γιώργο ἀπὸ τ' αὕτη καὶ διευθύνθηκε πρὸς

τὴν ἐκκλησίᾳ. Τραβοῦσε γιὰ τὴν ὁστεοθήκη, ὅπου εἶναι ἀνακομι-
σμένα τὰ κόκκαλα τῶν πεθαμένων τοῦ χωριοῦ. Ὃταν ὁ Γιώργος
κατάλαβε ὅτι τὸν πῆγαινε στὴν ὁστεοθήκη, ἔμπηξε κάτι ἀπελπι-
στικὲς φωνές, ποὺ μᾶς ἐρράγισε τὴν καρδιά. Τὸν θεωροῦσαμε χα-
μένον πλειά! Τὸ βράδυ, κατὰ τὴν ἰδέα μας, θὰ τὸν ἐτρωγαν οἱ πε-
θαμένοι! Θέλωμε νὰ τὸν σώσωμε, ἀλλὰ δὲν τολμοῦσαμε. Εἴχαμε
φωνή ἡμεῖς μπροστὰ στὸ θηριό, ποὺ λέγονταν τότε δάσκαλος;

Σὲ λίγο, ἀφοῦ τὸν ἔκλεισε καλὰ στὴν ὁστεοθήκη τὸν Γιώργο,
γύρισε πίσω ὁ δάσκαλος στενοχωρημένος, ὅχι ἴσως γιὰ τὴν τιμω-
ρία τοῦ παιδιοῦ του, ὅσο γιὰτὶ δὲν μποροῦσε νὰ τὸν κᾶν νὰ μάθῃ
γράμματα. Μᾶς ἐξέτασε ἡμᾶς τοὺς ἄλλους καὶ ξέραμε ὅλοι τὸ μά-
θημά μας, ἐνῷ ὁ Γιώργος ἐφώναζε στεντόρεια ἀπὸ τὴν ὁστεοθήκη.

— Γλυτώστε με ἀπὸ τοὺς πεθαμένους!

Δὲν μπορῶ νὰ μάθω τὰ ἔρημα [τὰ γράμματα!]

Καὶ τᾶλεγε αὐτὰ τὰ λόγια καὶ τᾶλεγε ἴσως σαράντα φορές καὶ
παραπάνω, χωρὶς νὰ συγκινηθῇ ὁ δάσκαλος ὁ πατέρας του!

Κατὰ καλὴν τοῦ τύχη ὁμως τοῦ Γιώργου, περνοῦσε ἡ μάνα μου
ἀπ' ἐξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησιά, ἐρχόμενη στὸ Σκολεϊό μας, καὶ ἀκού-
οντας τέσ φωνές τοῦ Γιώργου, δὲν ἔχασε καιρό, μπῆκε ἀμέσως
στὸν περίβολο τῆς ἐκκλησιᾶς, ἀνοίξε τὴν ὁστεοθήκη ποὺ εἶταν
κλεισμένη γερὰ ἀπ' ἐξω, τὸν ἐλευτέρωσε καὶ ὕστερα ἤρθε θυμωμέ-
νη φωτιά καὶ εἶπε τοῦ Παπ'· Ἀντριά, τοῦ δασκάλου μας:

— Παπᾶ! Παιᾶ! Ἐγὼ ἔκανα αὐτὸ τὸ Σκολεϊό, καὶ ἐγὼ θὰ τὸ
χαλάσω, ἂν ξοναβᾶλ'ς χέρ' στὰ παιδιά! Ὃποιο θέλ' ἄς μάθ' γράμ-
ματα, καὶ ὅποιο θέλ' ἄς μὴν μάθ'!

Καὶ γύρισε στὸ σπίτι θυμωμένη.

Ἀπ' ἐκείνη τὴν ἡμέρα ὁ δάσκαλός μας ὁ Παπ'· Ἀντριάς, φοβού-
μενος μὴν παυτῇ ἀπὸ τὴν μητέρα μου, μαλάκωσε, χωρὶς νὰ τὸ
θέλῃ, καὶ ἡμεῖς μαθαίναμε τὰ μαθήματά μας καλύτερα ἀπὸ πρὶν.
Σὲ λίγες μέρες κατῴρθωσε καὶ ὁ Γιώργος νὰ τελειώσῃ τὰ «Πινα-
κίδια» καὶ νὰ μπῇ στ' Ὀχτωήχι.

Ἀλλ' ὁ δάσκαλός μας ὁ Παπ'· Ἀντριάς ἀπέδιδε ὅλην τὴν πρόο-
δο τοῦ Γιώργου τοῦ στὸ κλείσιμό του στὴν ὁστεοθήκη!

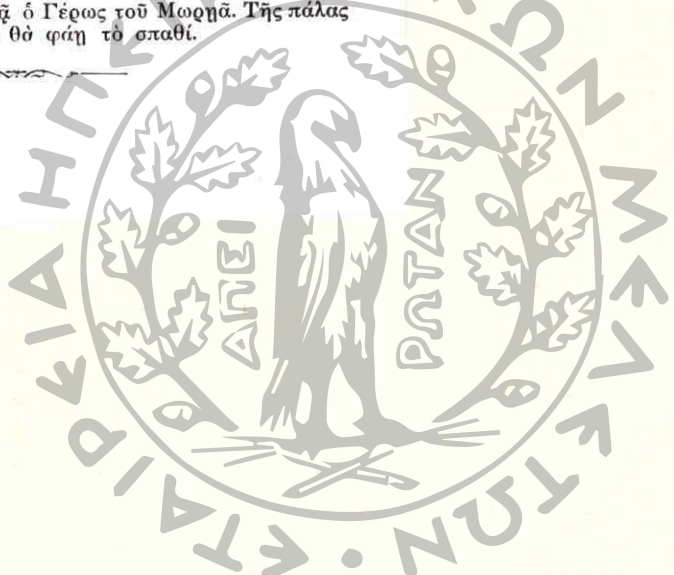
Σοῦλι 1916.

Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

Ἐπισκεφθεῖς ποτε ὁ Μιαούλης τὸν Θεόδωρον Κολοκοτρῶ-
νην τὸν εὔρεν ἐργαζόμενον εἰς τὸν κηπὸν του.

— Τί κάμεις, Γέρο; Τί τὴν ἔκανες τὴν πάλα σου; ἐροῦτᾷ ὁ
στόλαρχος.

— Δενδρικά φυτεύω, ἀπαντᾷ ὁ Γέρος τοῦ Μωρηᾶ. Τῆς πάλας
βάλτης ρίγανη. Ἡ πέννα τώρα θὰ φάῃ τὸ σπαθί.

(4)

Υπό Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗ

Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Ἀφιερώνεται στὸν Διευθυντὴν τοῦ Διδακταρίου Ἰωαννίνων κ. Σπύρ. Σούρλαν

Μιά μέρα, ποῦ κάναμε σχολεῖο κάτω ἀπὸ τὰ πολυαἰνῶβια δέντρα τῆς Ἐκκλησίας τοῦ χωριοῦ μας, θεοτὴ μῆνα, ὁ δάσκαλός μας, ὁ Παπ' Ἀντριᾶς, φαίνονταν, σὰν ἀπίστευτο, ὅτι βοίσκονταν στὸν καλὸ του Ἀγγελο, ποῦ μᾶς παρουσιάζονταν γιὰ πρώτη φορὰ.... Ποιὸς ἔχει τὴν καλὴ εἰκόνα θὰ εἶχε ἰδεῖ, ξεμερόνοντας ἐκεῖνη τὴν ἡμέρα. Δὲν ἀνοικοκύτταξε κανένα μας, καὶ δὲν ἔδωκε τοὺς ταχτικὸν φούσκους στὸ παιδί του, τὸν Γιώργο. Καὶ —θαῦμα θανατῶν!— πρώτη φορὰ βλέπαμε μετὸ προσώπῳ του γαληνεμένο. Δὲν μᾶς φαίνονταν ἄσκημος, σὰν πάντα, οὔτε φόβιος, οὔτε μισητὸς κι' ἐλπίζαμε ὅτι ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα θ' ἄρχιζε, γιὰ μᾶς μιὰ καλύτερη ζωὴ.

Νοιώσαμε, σὰν νὰ φύτοονε μέσα στὴν καρδίᾳ μας μιὰ ὄρεξη, καὶ μιὰ ἀγάπη γιὰ τὰ Γράμματα, ποῦ δὲν τὴν εἶχαμε νοιώσει καὶ μιὰ φορὰ σ' ὅλα τὰ τοῖα χρόνια, ποῦ βρισκόμασταν ἀτὰ φοβερὰ του γέροια.

Ἀπ' ὅλους τοὺς συμμαθητὰδες μου, παραξενεύτηκα ἐγὼ πλεονέστερο, κι' ἐνῶ προσποιώμουν ὅτι διάβαζα μέσα σὶ ἀπεραντο Ψαλτῆρι τοῦ Δαυὶδ, ρώτησα τὸν ἑαυτόν μου:

—Πῶς ἔγινε ἔτσι τάχα καλὸς σήμερα ὁ Παπ' Ἀντριᾶς; Τὶ καλὰ θὰ εἶταν παντοτείνᾳ ἔτσι καλὸς, σὰν καὶ σήμερα ἂν εἶταν... Πόσο γλυκὰ θὰ μᾶς φαίνονταν τότε τὰ ἔρημα τὰ Γράμματα, πῶχον φαρμακώσει τὴν παιδικήσιν μας ζωὴ! Τὶ κατάλαβε ὡς τὰ τώρα ὁ βλοημένος μετὲς τυράγγιες, ποῦ μᾶς ἔχει κάνει, γιὰ νὰ τὸν μισοῦμε νὰ τὸν ὀχτρενώμεστε καὶ νὰ παρακαλοῦμε νὰ πεθάνῃ νὰ γλυτώσωμε ἀπὸ τὰ χέρια του;

Καὶ λέγοντάς αὐτὰ κατάκρυφα, αἰσθάν-

θηκα ἕναν κρύον φόβο μέσα μου, μήπως ὁ Παπ' Ἀντριᾶς ἐνοιῶσε τὴν ἔλπε... καὶ θὰ ξαναγένονταν πάλι κακὸς, ὅπως τὸν εἶχαμε γνωρίσει, κι' ὅπως εἶταν πάντα. Γύρισα κρυφὰ μετὰ τρόπο καὶ τὸν κύτταξα, χωρὶς νὰ με καταλάβῃ.

Ὁ Παπ' Ἀντριᾶς ἐξακολουθοῦσε νὰ ναι ἡμερὸς κι' ἐγὼ ἐξακολουθοῦσα ἀκόμα νὰ μιᾶν μετὰ τὸν ἑαυτό μου, σὰν νὰ εἶταν ἕνας φίλος μου, ἕνας καλὸς συντροφός μου:

—«Καλὰ εἶναι τὰ Γράμματα, βέβαια, (ἐλεγα πρὸς τὸν ἑαυτό μου) ἀλλὰ δὲν μ' εὐχαριστοῦν. Σκόλασα τὰ Πινακίδια, μπῆκα στὸ Φτωχί, καὶ τὸ τέλειωσα καὶ τώρα εἶμαι στὸ Ψαλτήρι, στὸ Ψαλτήρι, ποῦ λέουν, ὅτι ὁποῖος τὸ τελειώνει, τελειοῦται καὶ τὰ Γράμματα καὶ γλυτόνει ἀπὸ τὰ βάπανα».

Στὴν ἡλικία, ποῦ εἶμουν τότε καὶ μετὰ «γράμματικὸς» γνώσας, ποῦ εἶχα, δὲν γνώριζα, ἂν ὑπῆρχαν ἀνώτερα σχολεῖα, ἀπὸ τὸ δικό μου τὸ σχολεῖο, κι' ἄλλου εἶδους Γράμματα ἔξω ἀπὸ τὰ Πινακίδια, τὸ Φτωχί καὶ τὸ Ψαλτήρι. Δὲν εἶχα καθόλου ἰδέα γιὰ ἐκεῖνα τὰ Γράμματα, πῶσαθα ἀργότερα, ὅτι λέγονταν «Ἐλεγενηνικὰ» καὶ νόμιζα ὅτι τὰ μοναδικὰ βιβλία στὸν Κόσμο γιὰ τὰ σχολεῖα, εἶταν αὐτὰ τὰ τρία βιβλία: τὰ Πινακίδια, ποῦ σκλάβοναν τὸ καυμένο τὸ παιδί, τὸ Φτωχί, ποῦ τοῦ ρουφούσαν τὸ αἷμα, καὶ τὸ Ψαλτήρι, ποῦ τοῦ ροκανοῦσαν τὰ κόκκαλα, ὅπως τὰ χαρακτοῖε ὁ Λαὸς αὐτὸς τὰ τρία βιβλία, ποῦ ἀποτελοῦσαν ὅλην τὴν ἐγκυκλοπαιδείαν ἐκείνου τοῦ καιροῦ! Νόμιζα ὅτι, τελειόνοντας τὸ Ψαλτήρι, θὰ τέλειονα καὶ τὰ Γράμματα. Συλλογίζομουν καὶ στενοχωριώμουν, ποῦ μὴ θάιναι τάχα Γράμματα καὶ δὲν τὰ καταλάβαινα. Εἶχα περᾶσει τὴν μέση τοῦ Ψαλ-

τηριοῦ, καὶ σὲ λίγους μῆνες, ὥς τὸν Τρι-
γητῆ, θὰ τὸ τελειώσω, καὶ δὲν μποροῦσα
ν' ἀναγνώσω ἐκείντερα, γιατί σὲν κάθε
ψαλμὸ τοῦ Ψαλτηριοῦ ὑπῆρχαν λέξεις, ποῦ
δὲν μποροῦσα νὰ τὲς συλλαβίσω, καὶ μοῦ
χρειάζονταν ὁ Παπ' Ἀντριᾶς νὰ μοῦ τὲς
συλλαβίσῃ, καὶ ὅλη ἡ σοφία του καὶ ὅλη ἡ
ὑπεροχή του περιωρίζονταν σ' αὐτὸ καὶ
μόνον: ὅτι ἤξερε νὰ μοῦ συλλαβίσῃ κάθε
δύσκολη λέξη τοῦ Ψαλτηριοῦ, ποῦ δὲν
μποροῦσα νὰ τὴν συλλαβίσω μόνος μου,
γιατὶ δὲν εἶχα διδαχτῇ ποτὲ νὰ συλλαβί-
ζω « με θ ο δ ι κ ᾶ ». Καὶ, τὸ σπουδαιό-
τερο, δὲν γνωρίζα τὴν ὑπαρξὴ μιᾶς φυλ-
λαδοῦλλας, ποῦ λέγονταν « Ἀ λ φ α β ῆ -
τ ᾶ ρ ι », ποῦταν τὸ κλειδί τοῦ συλλα-
βισμοῦ καὶ τῆς μεθοδικῆς ἀνάγνωσσης.
Συλλογίζομουν, συλλογίζομουν καὶ ἔλεγα
σὲν καίμενον τὸν εαυτοῦν μου:

— « Σὲ λίγους μῆνες ἀκόμα θὰ τελειώσω
τὸ Ψαλτήρι, θὰ τελειώσω τὰ Γράμματα,
ἀλλ' ὥς τώρα, πῶχω περάσει τὸ μισὸ καὶ
πλειότερο, δὲν κατάλαβα τίποτε, καὶ, βέ-
βαια οὔτε θὰ καταλάβω, καὶ, ὅταν τὸ ἀπο-
τελειώσω. Ἐμαθα νὰ διαβάζω καὶ νὰ μα-
θαίνω ἀπόξω τοὺς ψαλμοὺς τοῦ Ψαλτηρι-
οῦ, τὸ ἴδιο θὰ κάνω καὶ ὥς ποῦ νὰ τὸ τε-
λειώσω τὸ Ψαλτήρι, ἀλλὰ θὰ μπορέσω ὥς
τότε νὰ μάθω τὸ μυστικὸ τοῦ Ψαλτηριοῦ;
Θὰ μπορέσω νὰ καταλάβω τότε τίποτε, ἢ
θὰ εἶμαι ὅπως εἶμαι καὶ τώρα;... »

Σταμάτησα σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο.... Εἶδα
καὶ πάλι τὸν Παπ' Ἀντριᾶ γαληνεμένο...
Μάζωξα τότε ὅλη μου τὴν ψυχικὴ δύναμη,
τὴν ἔκανα ἓνα γερὸ κουβάρι καὶ τὴν πέ-
ταξα στὰ μοῦτρα του, λέγοντας φοβισμέ-
να:

— Δάσκαλε.... Δὲν μοῦ λές, γιατί αὐ-
τὰ τὰ Γράμματα, ποῦ μαθαίνω, καὶ δια-
βίζω, δὲν τὰ καταλαβαίνω τί λέν; Γιατὶ
καταλαβαίνομε ὅταν κουβεντιάζομε συνα-
μεταξὺ μας καὶ δὲν καταλαβαίνομε οὔτε
τὰ Πινακίδια, οὔτε τὸ Χτωήχι, οὔτε τὸ Ψα-
λτήρι; Δὲν θὰ εἶταν καλύτερα νὰ τὰ καταλα-
βαίνομε; Δὲν μπορεῖς νὰ μᾶς μάθῃς νὰ τὰ
καταλαβαίνομε τί λέν γιὰ τὸν Θεό, γιὰ τὸν

Χριστό, γιὰ τ' Ἅγιο Πνεῦμα, γιὰ τὸν Σταυ-
ρό, γιὰ τὴν Παναγία καὶ γιὰ τοὺς Ἁγίους;

Αὐτὸ εἶταν μιὰ ψυχικὴ ἐπανάστασι
μέσα μου... Εἶμον ἀληθινὰ στὴν παιδική
μου μικρότητα μιὰ ἐπαναστατικὴ φύσι,
ποῦ ἐκδηλώθηκε ἀργότερα καὶ σ' αὐτ' ἔν
ἀκόμα τὸν πατέρα μου, ποῦ προσπαθοῦσε,
σὰν πατέρα μου, νὰ μοῦ πεφορῇ τὴν παρὰ
τὴν ἐλευθερίαν, γιὰ τὴν ἡλικίαν μου: ν' ἀνα-
βαίνομαι τὲς θάλασσες μόνος μου, νὰ ζώνωμαι
μέσα στὰ λόγια, σὰν ἀγροῖμι, χωρὶς συν-
τοχη, νὰ πηγαίνω κυνήγι, καὶ, τὸ χειρό-
τερο ἀπ' ὅλα, νὰ καταβαίνομαι στὸ ποτάμι,
τὸν ἀπέραγον Καλαμῶ, καὶ νὰ κολλοῦμαι
τὸ καλοκαίρι, ἢ νὰ προσπαθῶ νὰ πιῶ ψύ-
σια μὲ τὴν ἀποχή. (Ὅλ' αὐτὰ μοῦ εἶταν
ἀπαγορευμένοι καρποὶ ἀπὸ τὸν πατέρα
μου καὶ χαίσομουν, ὅταν αὐτὸς πῆγαινε στὰ
Γιόρνια, ἢ σὲ ξένα χωριά καὶ ἔμενα ἐνῶ
ὁ μεγάλος τοῦ Σπιτιοῦ. Ἡ μάνα μου δὲν
μὲ μάθωνε καὶ οὔτε μοῦ ἀπαγόρευε τίποτε,
τὸ ἐναντίον καμάρωνε, ποῦ ἐπεχειροῦσα
ἀντροίκια ἔρνα καὶ μόνον, ὅταν κατέβαινα
στὸ ποτάμι, μῶστελνε ἓναν ὑπηρετῆ, ἢ τὴν
ἀδερφή μου, ποῦ εἶταν δέκα χρονία μεγα-
λύτερή μου, γιὰ νὰ μὲ προσφυλάγῃ νὰ μὴν
πνιγῶ....

Ὁ δάσκαλός μου, ὁ Παπ' Ἀντριᾶς ξα-
φνίστηκε ἀπὸ τὸ παράτολμο ῥωτήμα μου.
Γύρισε τὸ βλέμμα του δῶθε καὶ, ξερόβη-
ξε, σκέφτηκε κάμποσο, καὶ ὕστερα μοῦ ἀ-
πάντησε κουμπιαστά:

— Οἱ Ἅγιοι, πῶκαναν τὸ Χτωήχι καὶ
τὸ Ψαλτήρι ὁ Ἅγιος Ἰωάννης, ὁ Λαμιασκη-
νὸς καὶ ὁ Δανιῆς — προσκυνοῦμε τ' ὄνα-
μά τ'ς, — (καὶ ἔκανε τοεῖς φορὲς τὸν σταυ-
ρό του) ὥς ἄνθρωποι, ποῦ εἶταν,
μιλοῦσαν μὲ τὸν Θεὸ — μεγάλο καὶ θαυμα-
στὸ τ' ὄνομά του! — (Σταυροκοπήθηκε καὶ
πάλι τοεῖς φορὲς), ὅταν ἔγραφαν αὐτὰ τὰ
βιβλία... Καὶ, γιὰ νὰ μιλοῦν μὲ τὸν Θεό,
ἔπρεπε νὰ ἔχουν τὴν ἁγία Γλῶσσά του,
καὶ ὅχι μονάχα τὴν δική μας, τὴν χωριότικη
τὴν Γλῶσσα. Γιατὶ ὁ Θεὸς « ἡ μ ῶ ν », ὁ
λ η θ ι ν ὁ ς » αὐτὴν τὴν Γλῶσσα μοναχὰ
μιλάει μὲ τοὺς Ἀγγέλους του καὶ μὲ

τοὺς Ἁγίους του, καὶ σ' αὐτήν τὴν Γλῶσ-
σα, ποὺ δὲν τὴν καταλαβαίνομε ἐμεῖς, τὴν
Γλῶσσα τοῦ Χτωήσι τοῦ Ψαλτήριου
καὶ τῶν ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων, δέ-
χεται τὰς λειτουργίας τῶν ἱερέων, τὰς πα-
ράκλησεις τοὺς, τὰ ἐντάλματα τοὺς, τοὺς ἁγι-
ασμούς τοὺς καὶ τὰς προσευχὰς τοὺς γιὰ
τὸν Κόσμο.

— Καὶ δὲν καταλαβαίνει, Δάσκαλε, ὁ
Θεὸς τὴν Γλῶσσα, ποὺ μιλοῦμε ἐμεῖς τώ-
ρα:

— Τ' εἶπες; Τ' εἶπες; Βλαστήμησες! Κά-
νε τὸν σταυρό σου! Ὁ Θεὸς ξέρει ὅλες τὰς
Γλῶσσας τοῦ Κόσμου ὥς καὶ τὴν Γύφτι-
κη γλώσσα! Ἀλλὰ μιὰ μονάχα Γλῶσσα μι-
λάει μετὰ τοὺς Ἀγγέλους του καὶ μετὰ τοὺς
Ἁγίους του, καὶ μιὰ μονάχα ἀκούει τὴν
Γλῶσσα τῆς Ἐκκλησίας, ποὺ εἶναι τὸ Χτω-
ήσι, τὸ Ψαλτήρι, καὶ ὅλα τ' ἄλλα ἐκκλησι-
αστικά βιβλία: τὸ ἱερὸν καὶ θεῖον Εὐαγ-
γέλιον, ποὺ μιλοῦσε ὁ «Κύριος ἡ-
μῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, ὁμο-
νογενὴς καὶ λόγος τοῦ Θε-
οῦ, τὰ Μηνιαῖα, τῶν Ἀγί-
ων, ἡ Παρακλητική, τὸ Τριῳδὸν, τὸ Πε-
τηκοστάρι, οἱ Προῦτοι τῶν Ἀποστόλων...
Δὲν καταδέχεται ν' ἀκούσῃ ὁ «Πατὴρ
ἡμῶν Ὁ ὁρᾷς, ὁ ἔλε-
ήμων καὶ ὁ πολυεύσπλαγ-
χνος» τὴν χωριάτικὴν τὴν Γλῶσ-
σα....»

Ὁ Παπ' Ἀντριᾶς τέλειωσε μ' αὐτὰ τὰ
λόγια τὴν διδασχὴν του, ἀλλ' ἐγὼ δὲν εἶ-
μουν καθόλου ἱκανοποιημένος καὶ τὸν ξα-
ναρότησα:

— Καὶ δὲν βρίσκεται σήμερον κινέναν
ἄνθρωπος στὸν Κόσμο, ποὺ νὰ ξέρῃ τὴν
ἁγία Γλῶσσα τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ καταλαβαί-
νῃ τὰ Πινακίδια, τὸ Χτωήσι, τὸ Ψαλτή-
ρι καὶ τὰ ἄλλα βιβλία τῆς Ἐκκλησίας;

— Πῶς! Πῶς! Ὅλοι οἱ Δεσποτᾶδες, οἱ
Πατριάρχαι καὶ οἱ Θεολόγοι. Αὐτοὶ ξέ-
ρουν τὴν Γλῶσσα τοῦ Θεοῦ καὶ καταλα-

βαίνουν τί λέν τὰ Πινακίδια, τὸ Χτωήσι καὶ
τὸ Ψαλτήρι.... Ἀμ! Ἄν δὲν τὰ καταλά-
βαιναν, μποροῦσαν νὰ γένουν Δεσποτᾶδες,
Πατριάρχαι καὶ Θεολόγοι;

— Καὶ πῶς μποροῦσαν αὐτοί, Δάσκαλε,
νὰ μάθουν νὰ καταλαβαίνουν τὰ Πινακί-
δια, τὸ Χτωήσι, τὸ Ψαλτήρι καὶ τ' ἄλλα
ἐκκλησιαστικά βιβλία καὶ ἡμεῖς οἱ ἄλλοι δὲν
μποροῦμε;

— Αὐτοὶ ἔχουν θεία φώτιση.... Εἶναι ὅλοι
τοὺς ἱεροφορεμένοι, λειτουργοὶ τοῦ Ὑψίστου.

Ἡ τελευταία ἀπάντησι τοῦ ἀσφόρου
«σοφοῦ» διὰ τὸν μου μὲ ἀπέλι-
ψε. Γιὰ τὰ μάθω τὴν Γλῶσσα τοῦ Θεοῦ,
ἔπρεπε νάχω θεία φώτιση, καί, γιὰ νάχω
τὴν θεία φώτιση, ἔπρεπε νὰ γένω, — ὡ-
δυστυχία μου! — πρῶτα Δεσπότης, ἀρχιερέ-
ας, καὶ Δεσπότης, κατὰ κανόναν τρόπον,
δὲν ἤθελα νὰ γένω! Ἀπεχθάνομουν τὰ γέ-
ναια, τὰ καμπλάφια, τὰ ράσα, τὰς γυνῆς
καὶ τὰ παπούτσια! Ἐγὼ ἤθελα ξουρισμέ-
νο πρόσωπο, κόκκινο φέσι, τοιακιστό, κα-
πειανορέτικο, μετὰ χρυσὴ φούντα, χρυσοκέν-
τητα πεσλιά, χρυσὸ σελιάχι ἀρματωμένο,
φουστανέλλα χιόνι, κίτρινες ἀσπρες μετὰ κόκ-
κινες μεταξωτὲς ζωνίτσες, κόκκινα τελατι-
νένια τσαρούχια, καὶ ἀπάνω ἀπ' ὅλα αὐτὰ
μιὰ χρυσοκέντητη φέμελη...

Ἔτσι ἀποφάσισα νὰ ὀπλισθῶ μετὰ ὅση
δύναμι εἶχα μέσα μου, γιὰ νὰ τελειώσω
τὸ Ψαλτήρι σὲ πεντῆξη μῆνες ἀκόμα, καὶ νὰ
γλυτώσω, ἐγὼ ἀπὸ τὰ Γράμματα καὶ τὰ Γραμ-
ματα ἀπὸ μένα, ἀδιαφορῶντας εἰς αὐτὰ γιὰ
τὴν κατανόησι τῆς Γλῶσσας τοῦ Θεοῦ, τῶν
Πινακιδίων, τοῦ Χτωήσι τοῦ Ψαλτήριου
καὶ τῶν ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν βιβλίων, ἀ-
φού γιὰ νὰ τὰ μάθω αὐτὰ ὅλα, ἔπρεπε νά-
χω θεία φώτιση καὶ τὸ χειρότερον... νὰ
γένω... Δεσπότης καὶ νὰ φορέσω ράσα!

Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

πλειότερο, ~~ιδεν~~ ^{καταλαβα} τίποτε, και, βέβαια οὔτε θά καταλάβω, κι', όταν τὸ ἀπο-
τελειώσω. Ἐμαίθα νὰ διαβάζω και νὰ μα-
θαίνω ἀπόξω τοὺς ψαλμοὺς τοῦ Ψαλτηρι-
οῦ, τὸ ἴδιον θὰ κάνω κι' ὡς ποῦ νὰ τὸ τε-
λειώσω, ~~τὸ Ψαλτήρι~~, ἀλλὰ θὰ μπορέσω ὡς
τότε νὰ μάθω τὸ μυστικὸ τοῦ Ψαλτηριοῦ.
Θὰ μπορέσω νὰ καταλάβω τότε τίποτε, ἢ
θὰ εἶμαι ὅπως εἶμαι και τώρα:...

Σταμάτησα σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο.... Εἶδα
και πάλε τὸν Παπ' Ἀντριᾶ γαληνεμένο...
Μάζωξα τότε ὅλη μου τὴν ψυχικὴ δύναμη,
τὴν ἔκανα ἓνα γερό κουβάρι και τὴν πέ-
ταξα στὰ μοῦτρα του, λέγοντας φοβισμέ-
να:

—Δάσκαλε.... Δὲν μοῦ λές, γιατί αὐ-
τὰ τὰ Γράμματα, ποῦ μαθαίνω, και δια-
βάζω, δὲν τὰ καταλαβαίνω, τί λέν; Γιατί
καταλαβαίνω, όταν, κουβεντιάσωμε, συνα-
μεταξύ μας, και δὲν καταλαβαίνωμε οὔτε
τὰ Πινακίδια, οὔτε τὸ Χτωήχι, οὔτε τὸ Ψα-
λτήρι; Δὲν θὰ εἶταν καλύτερα νὰ τὰ καταλα-
βαίνωμε; Δὲν μπορεῖς νὰ μᾶς μάθης νὰ τὰ
καταλαβαίνωμε, τί λέν για τὸν Θεό, για τὸν

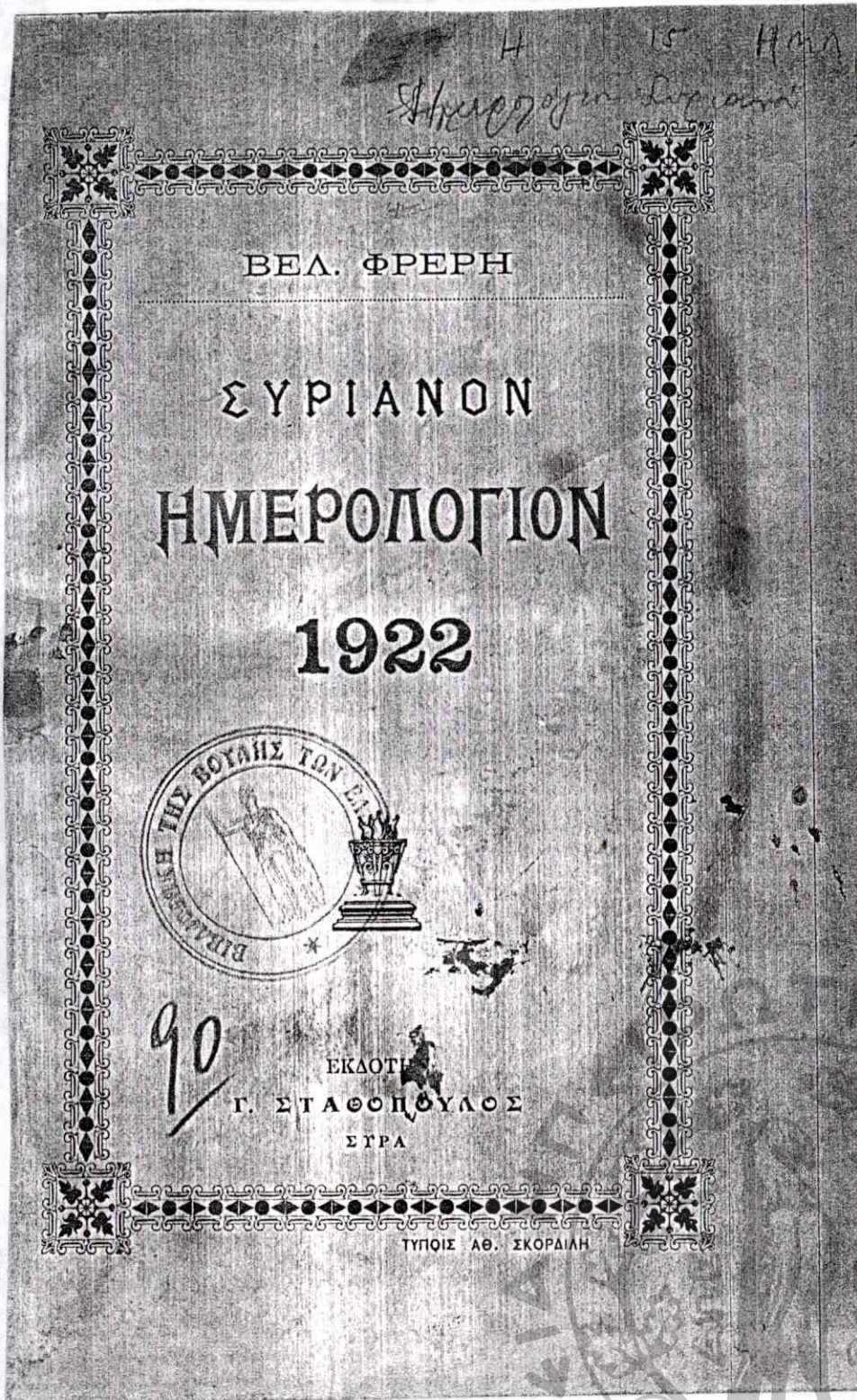
αντριᾶ, εἰς αὐτὸν, και μάλιστα, όταν κατέ-
στὸ ποτάμι, μῶστελνε ἕναν ὑπηρέτη, ἢ τὴν
ἀδερφή μου, ποῦ εἶταν δέκα χρόνια μεγά-
λυτερή μου, για νὰ με προφυλάγῃ νὰ μὴν
πνιγῶ....

Ὁ δάσκαλός μου, ὁ Παπ' Ἀντριᾶς ἔα-
φρίστηκε ἀπὸ τὸ παράτολμο ρωτήμά μου.
Γύρισε τὸ βλέμμα του δάθε κείθε, ξερόβη-
ξε, σκέφτηκε κάμποσο, κι' ἔστερα, μοῦ ἀ-
πάντησε κουμπιαστά:

—Οἱ Ἅγιοι, πῶκαναν τὸ Χτωήχι, και
τὸ Ψαλτήρι: ὁ Ἅγιος Ἰωάννης, ὁ Λαμάρκη-
νός κι' ὁ Δαυίδ' — προσκυνούμε τ' ὄνο-
μά τ'ς, — (κι' ἔκανε τρεῖς φορές τὸν σταυ-
ρό του) ὡς ἅγιοι ἄνθρωποι, ποῦ εἶταν,
μιλοῦσαν με τὸν Θεό—μεγάλον και θαυμα-
στὸ τ' ὄνομά του! — (Σταυροκοπήθηκε και
πάλε τρεῖς φορές), όταν ἔγραψαν αὐτὰ τὰ
βιβλία... Καί, για νὰ μιλοῦν με τὸν Θεό,
ἔπρεπε νὰ ἔχουν τὴν ἁγία Γλῶσσά του,
κι' ὄχι μονάχα τὴν δική μας, τὴν χωριάτικη
τὴν Γλῶσσα. Γιατί ὁ Θεός, ὁ ἡ μ ὦ ν, ὁ ἁ
λ ἡ θ ἰ ν ὅ ς » αὐτὴν τὴν Γλῶσσα μοναχά
μιλάει με τοὺς Ἀγγέλους του και με

11 ΤΟ ΦΙΛΗΜΑ ΤΗΣ ΜΟΥΣΑΣ

ΒΕΛ. ΦΡΕΡΗ

Του κ. Γεωρ. Σωτήρα
Βελ. Φρέρη

ΣΥΡΙΑΝΟΝ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΧΡΟΝΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

1922

ἀντεχωρίσθη ἐν τῇ βιβλίῳ τῶν προσημειωθέντων
'π' αὐτῆς ἀριθμῶ 693 τῇ 1919

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΥΡΑ

90

